

Barcelona, 29 de novembre de 2018

CICLE DE DEBATS L'educació a Catalunya: les apostes necessàries

**PER UN ENSENYAMENT GRATUÏT:
QUÈ HA DE SER GRATUÏT EN L'EDUCACIÓ OBLIGATÒRIA?**

PALAU ROBERT, Dimarts 4 de desembre de 2018, de 18:00h a 20:00h

Garantir una educació totalment gratuïta a tots els centres sostinguts amb fons públics requeriria una inversió aproximada de 465 milions d'euros anuals: 268 milions en els centres públics, 197 en els concertats.

Garantir la gratuïtat únicament a l'alumnat en risc de pobresa costaria al voltant de 112 milions d'euros.

A Catalunya, la **gratuïtat** de l'educació universal i obligatòria ha estat tradicionalment una **assignatura pendent**.

D'una banda, actualment tenim en el nostre sistema vora **330.000 alumnes**, de P3 a 4t d'ESO, matriculats en **centres concertats que carreguen a les famílies quotes d'escolarització**. Al costat d'això, convé també destacar la **no gratuïtat d'altres serveis i activitats** que, més enllà de la simple escolarització, poden esdevenir recursos educatius de qualitat per al conjunt de l'alumnat: activitats complementàries, sortides i colònies, material escolar, etc. I aquesta situació fa referència tant a l'escola pública com a la concertada.

Una educació de servei públic que vulgui oferir qualitat i equitat no es pot permetre mantenir **barreres econòmiques als recursos i les oportunitats educatives**.

Què costaria fer efectiu el principi de gratuïtat dels ensenyaments bàsics?

D'acord amb els càlculs presentats en l'[Anuari 2016](#), en el **sector públic**, les famílies gasten de mitjana sobre els **400 euros alumne/any** en conceptes com material escolar, sortides i activitats, colònies escolars i AMPA (queda aquí exclòs el servei de menjador escolar). En aquest supòsit, caldria fer una inversió de **268 milions d'euros per cobrir els costos d'escolarització de l'alumnat matriculat en el sector públic** en les etapes d'infantil de segon cicle, primària i ESO.

En els **centres concertats**, el Departament atorga una subvenció addicional de **600 euros/any per alumne amb necessitats específiques de suport educatiu**, amb l'objectiu de cobrir els seus costos d'escolarització. Si extrapolem aquesta quantitat al conjunt d'alumnes escolaritzats en les etapes universal i obligatòria, podem concloure que **la inversió requerida per garantir la gratuïtat en el sector concertat seria de 197 milions d'euros**. Tot plegat, entre centres públics i concertats, representaria una **inversió total de 465 milions d'euros anuals**.

En un debat previ a l'acte que aquí presentem, també inclòs en el cicle [Cicle L'educació a Catalunya: les apostes necessàries](#), es va establir la hipòtesi següent: si Catalunya incrementés el percentatge del PIB destinat a educació fins arribar a la mitjana espanyola (4,4%), això implicaria disposar de 1.500 milions d'euros addicionals per poder invertir en política educativa. **Garantir la gratuïtat del l'educació universal i obligatòria al conjunt de l'alumnat escolaritzat en centres sostinguts amb fons públics representaria prop d'un 31% d'aquesta quantitat addicional**.

Però més enllà d'aquestes xifres generals, és necessari analitzar i debatre **com podem avançar en el camí cap a la plena gratuïtat** dels ensenyaments d'una forma decidida i alhora realista. I és en aquest punt on s'obren interrogants com:

- **Cal fer una aposta per la gratuïtat "universal" (per al conjunt de l'alumnat)? O val la pena començar per les famílies més vulnerables?**

Per exemple, segons càlculs del mateix Anuari 2016, **si el suport a la gratuïtat es limités a l'alumnat en risc de pobresa, la inversió requerida seria de 112 milions d'euros** (enlloc dels 465 necessaris per al conjunt de l'alumnat).

- **Quins conceptes, recursos i serveis convé prioritzar en al camí cap a la gratuïtat?** És a dir, què cal començar incloent en el "cistell de gratuïtat" d'una escola de qualitat? L'accés als centres concertats? Les activitats complementàries? Els materials escolars?

Respondre aquests interrogants obliga a reflexionar estratègicament sobre allò que ha de configurar una oferta educativa de qualitat i sobre els perills que les barreres a determinats recursos representen per a l'equitat i la igualtat d'oportunitats en educació.

Per un ensenyament gratuït: Què ha de ser gratuït en l'educació obligatòria?

QUÈ HA DE SER GRATUÏT EN L'EDUCACIÓ OBLIGATÒRIA?

#PerQueApostem

- Què ha de ser gratuït en l'educació obligatòria? Què hauria d'incloure el "cistell de gratuïtat" d'una escola de qualitat?
- Com podem fer viable un principi de gratuïtat que garanteixi qualitat i equitat educativa? Ha de ser una gratuïtat "universal", o hem de començar per les famílies més vulnerables?

Aquests interrogants són a la base de l'acte públic que aquí presentem sota el títol "**Per un ensenyament gratuït: què ha de ser gratuït en l'educació obligatòria?**", que tindrà lloc al **Palau Robert (Barcelona)**, el proper **4 de desembre de 18:00h a 20.00h**.

Per afrontar aquestes qüestions i donar-hi resposta, comptarem amb **experts, autoritats nacionals i internacionals**, que aportaran anàlisi, reflexions i propostes aterrades sobre el tema. Cal fer menció especial de [Francesc Pedró](#), director de polítiques educatives de la UNESCO i director del darrer anuari de l'educació de la Fundació Jaume Bofill, qui oferirà la ponència inicial de l'acte. En la taula rodona, participarà **Thomas Radinger**, analista de l'OCDE expert en finançament de l'educació.

PROGRAMA

18:00h Presentació: Ismael Palacín (director de la Fundació Jaume Bofill)

18:10h Contextualització: Francesc Pedró (UNESCO)

18:30h Taula rodona: com podem garantir la gratuïtat d'una educació de qualitat?

- **Thomas Radinger**, Analista de la OCDE Directorate for Education and Skills, i membre de l'equip del projecte School Resources Review.
- **Ignasi Garcia Plata**, Director General de Professorat i Personal de Centres Públics.
- **Lluís Torrens**, Director de Planificació i innovació de l'Àrea de Drets Socials de l'Ajuntament de Barcelona.
- **Anna Simó**, Presidenta del Consell Escolar de Catalunya.

Modera: Ismael Palacín (Director de la FJB)

20:00h Comiat

El debat es podrà seguir en directe per streaming a través del web <http://www.fbofill.cat>

Participació a Twitter: [#PerQueApostem](#)

Aquest acte forma part del [Cicle L'educació a Catalunya: les apostes necessàries](#), que té per objectiu debatre sobre les apostes prioritàries que té actualment plantejades el nostre país en l'àmbit de l'educació.

Ponent i contra ponents

(En ordre alfabètic)

Ignasi Garcia Plata. Director General de Professorat i Personal de Centres Públics del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya.

[@garciaignasi](#)

Francesc Pedró. Director de Polítiques Educatives i desenvolupament docent a la UNESCO (París), anterior director de recerca del Centre per a la Recerca i la Innovació Educatives de l'OCDE. Ha dirigit la publicació *L'estat de l'educació a Catalunya. Anuari 2016*.

[@FrancescPedroED](#)

Thomas Radinger. Analista de l'OCDE Directorate for Education and Skills, i membre de l'equip del projecte School Resources Review. Ha col·laborat en l'elaboració dels informes *The Funding of School Education* (2017) i *Responsive School Systems* (2018). Anteriorment havia col·laborat en el projecte OECD Review on Evaluation and Assessment Frameworks for Improving School Outcomes i en el desenvolupament de la plataforma Education GPS, per a la disseminació i divulgació de dades i recerca educativa de l'OCDE.

[@OECD](#)

Anna Simó. Presidenta del Consell Escolar de Catalunya. Exconsellera de Benestar i Família de la Generalitat de Catalunya, i exmembre de la Mesa del Parlament de Catalunya. Va ser també portaveu a la Comissió d'Ensenyament dels grups parlamentaris d'Esquerra Republicana (2010-2015) i Junts pel Sí (2015-2018).

[@AnnaSimo](#)

Lluís Torrens. Director de Planificació i innovació de l'Àrea de Drets Socials de l'Ajuntament de Barcelona. Ha estat gerent del Public-Private Sector Research Center al IESE-Business School, Director de Serveis de la Secretaria General del Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació de la Generalitat de Catalunya i de la Secretaria General del Departament de Salut. Professor associat de la UPF, la UAB i la UVic.

[@litorrens](#)

Per concertar entrevistes amb ponents i contraponents, podeu contactar amb:

Miquel Àngel Alegre (cap de projectes FJB):

malegre@fbofill.cat

93 458 87 00

620 918 577

Ismael Palacín (director FJB):

ipalacin@fbofill.cat

93 458 87 00

620 587 300

Cicle “L’educació a Catalunya: les apostes necessàries”

Bona part dels reptes que té actualment plantejats l’educació al nostre país no són pas nous. Però adquireixen una rellevància especial en el moment actual; el context social i econòmic possibilita pensar en apostes educatives de més calat i ambició del que ho han vingut sent els darrers anys.

Si aspirem a construir i consolidar un sistema educatiu de qualitat, eficient i equitatiu, que jugui en la primera divisió dels sistemes educatius mundials, faríem bé d’aprofitar la finestra d’oportunitat que ara mateix s’obre.

En el cicle “L’educació a Catalunya: les apostes necessàries” us convidem a debatre una selecció clau d’aquestes apostes.

- **Per invertir més i millor. On han d’anar els recursos en educació els propers anys?** 05/11/18, CaixaFòrum Barcelona, 9:00h.
- **Per un ensenyament gratuït. Com garantir la gratuïtat d’una escola de qualitat?** 04/12/18, Palau Robert, Barcelona, 18:00h.
- **Per la continuïtat més enllà de l’ESO. Com avançar cap a la universalització dels estudis secundaris postobligatoris?** 15/01/19, Palau Macaya, Obra Social "la Caixa", Barcelona, 18:00h.
- **Per una tria d’escola justa i igualitària. Com fer possible un marc d’elecció de centre que no provoqui segregació?** 14/02/19, Palau Macaya, Obra Social "la Caixa", Barcelona, 18:00h.

El cicle “Les apostes necessàries” inclou ponències i taules rodones amb els principals experts en cadascun dels reptes i matèries tractades, els agents educatius i socials protagonistes en cada cas, així com les primeres autoritats educatives del país.

Més informació del projecte: <https://www.fbofill.cat/educacio-catalunya>

Dades de contacte

La **Fundació Jaume Bofill** és una fundació cultural privada creada l'any 1969. Des d'aleshores, les actuacions que duu a terme promouen el coneixement de la societat catalana, el debat de les noves idees i propostes per avançar cap a una major justícia social, i l'actuació de persones i col·lectius diversos que també busquin la transformació i el canvi social. Des de l'any 2009, la Fundació Jaume Bofill centra el conjunt de la seva activitat com a un *Think-and-Do tank* al voltant de l'educació i el seu context social, **impulsen iniciatives, recerques i debats per transformar l'educació a Catalunya.**

Projecte “Cicle L'educació a Catalunya: les apostes necessàries”

Miquel Àngel Alegre (cap de projectes FJB):

malegre@bofill.cat

93 458 87 00

620 918 577

Ismael Palacín (director FJB):

ipalacin@bofill.cat

93 458 87 00

620 587 300